

դուրսդը դուրս էր եկած իրենց քահանաներով, իւրաքանչիւրն իւր սահմանում դիմաւորելու Նորին Օծութեան և ձիաւորած ուղեկցելու մինչև հետեւալ գիւղի սահմանը:

Երբ հայրապետական հանդիսաւոր զենացքը հասաւ Սեան կղզու հանդէպ, կղզու վանքի վանահայր՝ Գրիգոր վարդապետն և Գարաշիպուհ վանակի դորժակալ հայր սուրբն ընդառնալ ելնելով իրաւունք խնդրեցին կրելու հայրապետական խաչն ու գաւազանը մինչև Գիւղիվան:

Գիւղիվան հասաւ Նորին Օծութեանը զեկ. 25-ին, երեկոյան ժամը 5¹/₂-ին: Ժամսը առաջ թէ՛ Գիւղիվանի ու թէ՛ չորձակալ գիւղիկից հաւաքուած ահապին բազմութիւնը, որ խոնուած էր ինծեման պ. Գ. Նարախանի տան առաջ, ուր պիտի գիւղիկը Նորին Օծութեանը, ամբողջ փողոցի երկարութեամբ անընդհատ վեցեցէ՛ հայրիկը գոչելով ընդունեց իւր սիրելի Հայրապետին: Վեհափառի Գիւղիվան ժամանելուց մի երկու ժամ առաջ արդէն ընդառնալ էին եկել Թիֆլիսի թիմի առաջնորդ՝ Գ. սրբ. Սուրենիանը (իւր թեմի սահմանում ընդունելու համար), կոնստանտնուպոլիսի նախնադատ Համադասալ վարդապետը և երեք քահանայ: Այստեղ էր շտապել նոյնպէս Ալեքսանդրապոլի յաջորդ՝ արք. Աշոտ վարդապետը մի քանի քահանաներով:

Միս օրը, առաւօտեան ժամը 9-ին Նորին Օծութեանը տեղական իշխանութեան և ալ բազմութիւն ձիաւորներէ և ուղեկցիներէ ուղեկցութեամբ Գիւղիվանից ճանապարհ՝ ընկաւ դէպի Ղազարի: Թարազայում սրբապաւ Սուրենիանի կարգադրութեամբ պատրաստուած նախաճաշը վայելելուց յետոյ, Վեհափառը կանգ առաւ Քարվանսալայում: Ճանապարհի վրայ հաւաքուել էր գիւղի ժողովուրդը, կարգ-կարգ կանգնել էին ուսումնարանի աշակերտներն ու շակերտուհիներն իրենց ուսուցիչներով և երգում էին Հայրիկ, Հայրիկ, իսկ վարժուհիներն սուրճ էր մատուցանում: Հայրապետին և արժանաւորաւոր ուղեկցիներին:

Վեհափառի սուրճը վայելուց յետոյ կառքը շարժուեց առաջ և երեկոյան ժամը 5-ին Վեհ. յովորութեամբ ժամանելով Ղազարի, իջաւ Ղազարի պ. դաւառապետի տանը, որ մի օր առաջ Վեհափառը էր սրբապաւ Սուրենիանի միջոցով իրեն ալ չնորձին արժանացնելու:

Վեհափառը դեռ Ղազարի չհասած, Գանձակից ընդ առաջ էին եկել 17 պատուաւոր պատգամաւորներ, նաեւ Սաթուհեան հայր սուրբը, չորս քահանայ, զարդոցներ ի հոգաւորաւ. պ. Յ. Մայրեանը, Հնորձարի աշխատակից պ. Կ. Մելիք-Շահնաւարդեան և ուրիշ շատ երկասարգներ: Այստեղ էր նոյնպէս արժանապատիւ հայր Նահապետը, որ կուլուած էր Շուշուց յատկապէս հեռազրուի Վեհափառի հրամանով: Գանձակից իկած պատգամաւորները ստանալով Նորին Օծութեան հայրական օրհնութիւնը, անմիջապէս վերադարձան Արտաշատի երկաթուղու կայանը, սարսիկով միւս օրը Վեհափառի զգաւտան:

Իսկու. 26-ի երեկոյան Թիֆլիսի հասարակութեան, Կոնստանտնուպոլիսի և ուրիշ ինքնիշխան կողմից, այլ և մօտ՝ 20 հոգուց բաղկացած մի պատգամաւորութիւն էր եկել Արտաշատ դիմաւորելու Նորին Վեհափառութեան:

Հետեւեալ օրը, Թիֆլիսից Գանձակից և չորձակալ քաղաքներից եկած բազմութիւն պատգամաւորները, այլ և հայ, թուրք և ռուս հետաքրքրուողների ահապին բազմութիւն, որ հաւաքուել էր երկաթուղու կայանում, անխափելի դիմում էր անհամբերութեամբ այն ճա-

նապարհը, որտեղից պիտի դարձաւ Վեհափառը:

Իսկ. 27-ի առաւօտեան, ճիշտ ժամը 9-ին Վեհափառի հանդիսաւոր գնացքը հեռուից երևաց. հաւաքուած բազմութեան մէջ սկսուեց իրարանցումն, ուսին մարդ աշխատում էր ինքը առաջ տեսնել սիրեցեալ Հայրապետի բարութեան տիպար՝ դիմելի պատկերը: Հապիւ թէ կանգ էր առել Վեհափառի կառքը իջնանի առաջ, երբ բոլոր պատգամաւորներն ու հաւաքուած ահապին բազմութիւնը ուղիտարական հրճուանքով միաձայն անդադար վեցեցէ՛ Հայրիկ, դուաւով ողջունեցին հայոց Հայրիկը բարի ժամանումը:

Նորին Վեհափառութեան օրհնից օղը անընդհատ կեցեցէնելով դրդեցնող ժողովուրդին ու մօտա նախապէս իւր համար պատրաստուած առանձնասենեակը, ուր անմիջապէս ընդունեց Թիֆլիսից և ուրիշ տեղերից եկած պատգամաւորութիւններին, տալով նրանց իւր հայրապետական օրհնութիւնը:

Այդ հանդիսաւոր օրուայ առթիւ մեր յայտնի դրամատէր պ. Առաքել Մատուրեանն իւր հաշուով երկաթուղու կայանում մի փառաւոր նախաճաշ էր պատրաստել սուրճ:

Սեղան էին նստած 60 հոգուց աւելի պատուաւոր հիւրեր:

Նախաճաշի կիսում Վեհափառը դուրս գալով սենեակից հիւրերի նըստած դահլիճը, իւր չնորձակութիւնը յայտնեց Թիֆլիսից, Գանձակից և ալ տեղերից եկած պատգամաւորներին, պ. Առաքել Մատուրեանին իւր լիաւրաւ հիւրարարութեան համար ու ապա ըստակ տունելով՝ առաջարկել խմել Վոդոստափառ կալուրի կենացը, խնդրելով որ Նրա հովանին անպակաս լինի իւր հպատակ ազգերի վրայից: Վեհափառի առաջարկութեան հետեւեց մի քանի անգամ որոտընդոտուած:

Նախաճաշը վերջացաւ 10-ից 20 րոպէ անց երկաթուղու արտակարգ գնացքն արդէն պատրաստ էր դուրսը: Բոլորը ուրիշ ելած, սպասում էին Նորին Վեհափառութեան բարեհաջանկութեան ժողովուրդը դալիճում, դռներում ու դուրսը պատճառով: Վրայ խոնուած դիտում էր այն դուռը, որտեղից պիտի դուրս գար Վեհափառը: Սենեակի դռներում Վեհափառը երկառան պէս՝ մի անկեմորդում դահլիճի մէջ խոնուած ահապին բազմութիւնն երկու մասի բաժանուելով՝ ճանապարհ բացեց մինչև երկաթուղու դիմը: Վեհափառը չորձակալ քաղաքում իւր ուղեկցիներով, չափերեւոյ, խաչակիր և գաւազանակիր քահանաներով մասա իւր համար յատկապէս պատրաստուած արտակարգ զենացի վագոնը:

Շողկաւորի սուղոյ լուեցաւ, զընացը տեղից շարժուեց. նա սլացաւ դէպի Թիֆլիս, տանելով իւր հետ Վեհափառը: Հայրիկին՝ հայ ազգի ինչեքի թաղաւորն:

Ա Ե Պ

ՎԵՀԱՓԱՐԱՆԻ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՍԵՐԻԱԿԱՆ ՄԵՐ ԹԻՓԼԻՍ

Վաղ առաւօտուանից սկսած հայ հասարակութեան ժամն և ողբերգութիւն էր իւր մօտ մօտ պատրաստուելուն: Ժողովուրդը տեղեկ լինելով Հայրապետի Թիֆլիսի հասնելուն, բոլոր դասակարգերը, արհ. խաւոր, զորձաւոր, վաճառական, այլ և կին, ամենքը անձական զորձերը մի կողմ դրած գոնդապետը դիմում էին երկաթուղու կայան իրենց Օծեալ հօրը դիմաւորելու և ողջունելու: Նրա բարի գալուստը: Հայ վաճառականներն և աւետարանական խառնութիւններն և աւետարանական թաղաւորներն քաղաքական, ուր շատ չնչին բացատու-

թեամբ բոլոր աւետարանները հայերն:

Երկաթուղու կայանի պատճառով ու սպանելով լցուած էին երկու սեւի և ամեն հասակի ու դասակարգի խոռոչ բազմութեամբ, որոնք հանդիսաւոր ժամի ուրախութիւն ազդեցութեան տակ աչքները յաւած դէպի Նախաճաշի կայան: Երկաթուղու ստանդարտ սրտով վայրկեան առ վայրկեան սպասում էին Նորին Վեհափառութեան ժամանելուն: Սպասելու սենեակներում ի թիւ աքիս բարձրադիր հայ անհատն այն և քաղաքագուր, իրաւ. սերը և ուսմանական ժամը: Ժամը 11-ին զանգակաւորութեան ձայնը ազդարարեց անհատը արտադ ժողովուրդին, որ պատկառելով զանցքը յամրաքայլ մօտենում է կայանի պատճառով, բերելով իւր մէջ Հայոց Հայրիկին: Ժողովուրդը առաջ խուսեց դէպի պատճառով եկելու, ուսման իշխանը գծերի վրայ, անցան միւս կողմը, ուրիշ շտապը բարձրացան մօտիկ գտնուող վագոնների տանիքները: Որքան զենացի ընթացքը դանդաղում էր, որ նաև էր կանգ առնելու, այնքան Հայրիկը, Հայրիկը, Վեցեցէ՛ Հայրիկ, աղաղակները սաստկանում էին և ողբերգեցում կայարանի հաստահարն կամարները:

Վերջապէս զենացը կանգ առաւ արքայական սալոնի առաջ, ահապարհ փառաւոր էր: Բարձր, օղը թնոյն էր կեցեցէնելով. քաղաքագուր, ուրիշ պատուաւոր անձեր ու քաղաքական գրասեւոր լեզվածնայ միջաւանները շտապեցին բարձրանալ՝ առնել-վագոնը իրենց յարանքները: Սա ոտն Նորին Վեհափառութեան արկանելու և բարձրադիր իրաւ. գալուստը: Կեցեցէնելու ու Հայրիկը, Հայրիկը բացալանկութիւնները ամբողջ ուժգնութեամբ շարժանկում էին այդ Թիֆլիսի ժամանակի ընթացքում, օղը թնոյնում և սպոցացում սրտերն անգամ կենդանացում էին ու ողբերգում: Եւ ինչպէս ուղեկցող յաջորդական հոգեւորականներն իշխուց յետոյ, յուսկ ուրեմն երեք պատկառելի Օծեալ Սերուռու քաղաքացիները, որ կանգ առնելով սալոն-խաչակրի տառիճանի վրայ, աչք անկն խուռներում բազմութեան վրայ և ի պատասխան ողբերգում հայ ժողովուրդի անհաւատարմորդ և անընդհատ յարգելից աղաղակները, խաչակրեց իւր արտասեր հօտին և ուղղուեց դէպի արքայական սալոնը, ուր մի փոքր հանդիսաւոր Նորին Օծութիւնը:

Կայարանի հարաւային կողմում Նորին Վեհափառութեան սպասում էր քառակի կառքը և երեք կառքեր և նրա հետեւողները: Համարը ճաղարանի ամբողջ հրապարակէ՛ և չքաղաքացի անկն տանիքները լի էին անհատի բազմութեամբ:

Կեցեցէնելով և ուրախական բուռն աղաղակներով կառքը ճանապարհ ընկաւ դէպի հայոց առաջնորդարան՝ որի առաջից դնում էին երկու հեծեալ քահանաներ: Ապա մէկը միւսին հետեւեցին կառքերը, որոնց վերջէն երկուս, տանելով իրենց մէջ ժողովուրդի մի մասը միայն, իսկ Թիֆլիսի և հայ պանդուխտ արք. ծաւոր դասն ուժ տալով իրենց արտաքերին վագոն էին Վեհափառը: Հայրիկի կառքի երկու կողմին անընդհատ շարժանկելով վեցեցէ՛ Հայրիկը: Բացալանկութեանը կնի փողոցները, որտեղից պէտք է անցնէր Նորին Վեհափառութեան կառքը, մասնաւորապէս Միքայիլիան փողոցը հանդիսաւոր կերպարան էր օտարի բոլոր անկնի պատահաններն ու պատգամները պարզարում էին դռնեղբայր դիմելի դուռերով: Գողոցի երկու կողմին և անկնի պատահանները լիստ առ լիստ լրացուած էին ժողովուրդի խուռն բազմութեամբ:

Ամեն զգալի էր այն տեսարանը, որ Նորին Վեհափառութեան կառքը առաջ Միքայիլեան փողոցի կնի անցնում էր, երբ ժողովուրդի հասարակական և թիկնից հայ պանդուխտներն ու քահանաներն արտաքերին ժողովուրդի կառքին՝ կամենում էին ձիւրը լիստ անկ և իրենց լուսնի, երբ իրենց զգաւտան ձիւր հրամանը լիստ կեցեցէնելու: Զայրայել սիրող այդ ցոյցից:

Հայ հոգեւորականութիւնը զգաւտարումը դիմաւորեց իւր Հոգեւորական վարդի մայր եկեղեցու բակից դուրս, ուր Նորին Վեհափառութեան իջնելով կառքից Հայրապետի ու առաջնորդութեան գեղից տանող ցոյցից: Բայց անկն Վանքի ընդարձակ բակի լի էր ամեն հասակի ու դասակարգի ահապին բազմութեամբ, իսկ բարձր չքաղաքացի յարան և անկնի տանիքները հանդիսանեցին, որոնք օղը թնոյնում էին վեցեցէնելուց: Աղաղակներով: Ուսման ժամը ժողովուրդի ամբողջ բազմութիւնը բակը առնելու անհաւատարմութիւնը:

Հրամայեց փակել դռները: Նորին Վեհափառութեան ստանդարտ գուր գալով, իւր հետեւողների հետ միասին գիւղից դէպի առաջնորդարան ճիւղ փառաւոր վրայով, որի երկու կողմը բազմական թուով պատանի հայ աւետարաններ լի լինի ձգած պատուար էին կանգնած առաջ մղուող բազմութեան հոտերը դէպ:

Նորին Վեհափառութեան անմիջապէս ներկայացան Թիֆլիսի հայ հասարակութեան նշանաւորները, որոնց Վեհափառը Հայրիկը բարեհաջող պատուել կարճատև ունկնդրութեամբ:

Վանքի բակը մինչև երեկոյան ուշ ժամանակ լի էր բազմութեամբ. երեկոյան ի պատահ Նորին Վեհափառութեան կուս. հրապարակութիւն և հայ երկասարարները խուռները բաժանուած անընդհատ երգում էին Հայրիկ, Հայրիկ և ուրիշ աղաղակներ երգելու:

Առաջին անգամ, երբ բազմութեան ընդունելու Թիֆլիսը Վեհափառ կաթողիկոսի, այդ օգոստոսի 29-ին, կրակի օր էր, երկուսն էլ գեղեցիկ ու գով. իսկ այս անգամ գործը օր էր, տարուայ վերջը, առաւօտը Նամար կարևոր օր, ամենքն էլ գործ ունէին և երաշխակն էլ ցուրտ էր: Բայց և այնպէս ընդունելութեան շքեղութեան, հաւատարմութեան և իւր Վեհին ամենքից բարձր դատող ժողովուրդի անկն և բուռն զգացումներն մասին մօտաւորապէս մի դասակարգ կազմուել համար, բաւական է ասել, որ երկաթուղու կայարանից սկսած ամբողջ Միքայիլեան հանգիսի փողոցը լիքն էր անհատար կառքերով: Նորին Վեհափառութեան կառքը հանդիսաւոր քայլով առաջ էր ընթանում. շատ կառքեր ստիպուած անկն էր ցուրտ էր: Բայց և այնպէս անցնել, բայց այդ կողմնակի փողոցներում էլ նոյնպէս կառքեր կանգ առած մնացին, խուռն բազմութեան և ալ բազմութիւն կառքերի հանդիպելու պատճառով:

Այդ հանդիսաւոր օրուայ յիշատակը ամեն մի անկնաւոր մտքում խորը դրոշմուած կրմամբ, որ զերազանցեց մինչև օրս եղածներին՝ իւր խորհրդաւորութեամբ եւ հանդիսաւորութեամբ:

Ք Ր Ո Ն Ի Վ Ո Ն

Իսկու. 28-ին Նորին Վեհափառութեան թեմիս արք. առաջնորդը դեր. Գեղարկ եպ. Սուրենիանցին և արք. Նահապետ վարդապետին հետո ունեանալով, այցելեց Կովկասի պ. կառավարչապա՛ գեղ. արք. Ս. Ա. Շերեմետևին, նրա օգնական գրաֆ Տառնիշևին և Թիֆլիսի պ. նահանգապետ իշ. Շերեմետևին, որ Հայրապետի ժամանման օրն ինքի ներկայացել էր Վեհ. Կաթողիկոսին:

Կովկասի կառավարչապետը սիրալիր ընդունելութիւն ցուց տալով աղալա Վեհ. Հայրապետին, ջառ յայտնեց, որ պատրաստ էին պատմաւոր չափեց և կարողանայ փոխադարձը իսկոյն վերադարձնել:

Նոյն օրը գրաֆ Տառնիշևը փոխադարձ այցելութեան դիմաց Վեհափառին:

Իսկու. 30-ին Նորին Վեհափառութեան այցելեց Սեւ իշխան Նիկոլայ Միքայիլովիչին՝ Կովկասի նախին փոխարքայի օրդուն:

Իսկու. 27-ին Նորին Վեհափառութեան ներկայացաւ Թիֆլիսի նահանգի աղաւորականութեան պարագլուխ իշխան Բաղդատիւ Սուրանյանը: 28-ին ներկայացաւ Թիֆլիսի փոխ-նահանգապետ գրաֆ Տիկունյանը: 29-ին ներկայացան կոմսական գեներալ Ռէյսերը, իսկական պետ, խոր. Աբարդանեանը:

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ւ Թ Ի Տ Ն Ե Ր

Թիֆլիսի քաղաքացիները 28-ին նշանակուած առաւօտեան անհետկան մնալու արժանաւոր, հետեւեալ կայքերը համար երկրորդ և վերջին ահաւոր է նշանակուած սուր զեկուածքերի 31-ին, ցերեկուան ժամը 13-ին:

Մարտի 4. Ս. Դ. քաղաքամասում, Լազարեանի փողոցի վրայ: Բարձր. Մ. Ա. (Ս. Ա. Կորոնիցի ձեռք բերած), 10-րդ քաղաքամասում, Աւաշեանի փողոցի վրայ:

Մահալապետ Ս. Օ. 5-րդ քաղաքամասում, Բեթղեհէմի փողոցում: Տիֆլիսի քաղաքացիները Ս. Գ. 5-րդ քաղաքամասում, Բեթղեհէմի զաւիթի վրայ: Քեհայի Ս. Կ. 6-րդ քաղաքամասում, Ստարո-տաւոթէնայա փողոցում: (325)

Բաղդից եկած պատգամաւորները, որոնք են՝ պ. պ. Առաքել Մատուրեան, Գողթիանեան, Ս. Միլիքեան, Գ. Ասրանեան, Ն. Շահապարեան. ներկայացան նաև Ներսիսեան դպրանոցի հոգաբարձուներն և ուսուցչական խումբը:

Ամեն օր երկուսները կատարեալ հանգիստ են կատարում Վանքի առաջ եկեղեցու բակում, վեհափառի շինութեան առաջ: Երբեք, կեցեցէնելու և ծափահարութիւնները թողնելու են օղը և լսել են լիստ հետաւոր տեղեկեց անգամ: Բնակարան կառքեր են վառում, փշանգներ արձակում, այդ բոլորը չարտաւարում է անընդհատ, մինչև որ Վեհ. Հայրիկը բարեհաճում է դուրս գալ պատշաճը և իւր հայրական օրհնութիւնը տալ իւր ներկայութեամբ այդքան ուրախացող գաւառիկներին:

Իսկու. 29-ին Թիֆլիսի վրաց ազգանկի թատրոնում պ. Պետրոսեանը ներկայացրեց Օտոլլո-ն: Զարթէ ի հարկէ խոսել այն տիպերի մասին, որոնց հետ պ. Պետրոսեանը կատարեց իւր բնական Շերեմետևի դրամայի մէջ: Ամենքի ուսողութեան առաւելան, ի հարկէ, ինքը պ. Պետրոսեանն էր, իբրեւ գլխավոր դերակատար և իբրեւ շնորհալի դերասան, որ վերջին ժամանակներս գնացել էր Մոսկուա իւր արհեստը կատարելագործելու: Պ. Պետրոսեանին առնասարակ միշտ հաճութեամբ կարկի է տեսնել բեմի վրայ, իսկ Մուսրին ներկայացնելու համար նա ունի համապատասխան արտաքին, ուսման և սիրող կապակցն արտայայտելու համար թէև ոչ հարուստ ընդունակութիւն: Հեշտ չէ Շերեմետևի հերոսներն ներկայացնելու, իսկ պ. Պետրոսեանից խոստապանը չափեց է լինել, քանի որ նկատելի է, թէ ինչպէս նա ամեն ջանք գործ է դնում դժուարութեանց յաղթել, որից և դուրս է գալիս պատուով:

Թատրոնը ծայրէ ի ծայր լինէր իւրախալի:

ԱՍԽԱՅԻՍԻՑ. Իսկու. 26-ին, գիշերը անյայտ չարագործներ ծագեալ շորերով մտել են Աբրահամ քահ. Լազարեանի տունը և ուղեկցել են թալանել բոլոր հարստութիւնը: Բայց այդ ժամանակ արթնանում է տան դռնապանը և իսկոյն արձանակ է արձակում և օգնութեան կանգնում դրացիներին: Միանկ ստիպանութեան օգնութեան անկնը, ծագեալ գողերը թողնում են և փախչում: Դործը յանձնուած է դատարանին:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

ՆՈՐ-ԳԱՐ-ԻՆ ՀԻՄՆԱՍԻՍ ԳՈՐԾԱՎԱԿՈՒԹԻՒՆԻՑ

ԼՈՆԴՈՆ, 27 փետրեար. Պեկինից Times լրագրին հաղորդում են երեկեան թուով, որ ճապոնիա ուղարկուելի չնական դեսպանին երեկ ռոդիլանն ընդունել է հրաժեշտի ունկնդրութեամբ: Ծագելու մերում է իրադարձութեան դաշն կուրը: Ամերիկական դեսպանը կարծում է, որ ճապոնիայի հետ բանակցութիւններն անաշուղ կրման, և թէ ճապոնացիները իրադարձութեան վերջական պայմաններ կառաջարկեն Պեկինը վերցնելուց յետոյ միայն:

ԼՈՆԴՈՆ.-Սկսուած թաղաւորը համադրաւոր իրարով հրատարակեց Քորէայի անկախութեանը:

Իմպերիալ հրատարակի՝ ՍՊԵՆՏԱՆ ՍՊԱՆԻՍԻԱՆ

երբ, ո-
րեան,
Գ. Աս-
րկայա-
ցի հո-
խում-

սլ հան-
աւաղ
շինու-
ները և
ուսմ հն
տեղե-
ներ ևն
ուսմ, և
դհատ,
ճուս է
հայրա-
կայու-
զա-

ազ.
սեանը
է ի
ին, ո-
տաճա-
ամայի
րկան,
ն էր,
իբրև
ժամա-
ր ար-
ևտրո-
համբ
Սաւ-
ունի
ուսմ
տեղու
ունա-
ոսնե-
եւորո-
լինել,
ս նա
արու-
գալիս

էր:

գի-
լանալ
Ղա-
խա-
ր ժա-
ապա-
սկում
երին
թեան
մ ևն
դա-

Բ

նեիծ

լինից
երե-
ղար-
բող-
սկըն-
մ է
ների-
ճա-
ներն
ները
ները
ետոյ

հան-
Քո-

նեկն

ուսմ
անք
է ի-
ին,

րալ:
սղա-

զմա-

ուսմ
զա-

այա

